

Uden for betænkningen var der stillet følgende ændringsforslag:

Af *udvalget*, tiltrådt af *landbrugsministeren*:

Til § 5.

I stk. 2, 4. linje, ændres „51 000“ til: „50 000“, og i stk. 4, 2. linje, ændres „64 000“ til: „63 000“.

Lovforslagets paragraffer, ændringsforslagene og spørgsmålet om lovforslagets overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Udvalgets ordfører (Chr. Rasmussen): Som det fremgår af betænkningen, har udvalget afholdt 5 møder og haft samråd med landbrugsministeren. Der har i udvalget hersket ikke så lidt tvivl om, hvorvidt det var nødvendigt med en forhøjelse af bygge-lånsatserne på 2 000 kr. som foreslået af landbrugsministeren, netop fordi det har vist sig, at man i ganske enkelte egne af landet i de seneste år har været i stand til at få opført bygninger for nogenlunde det beløb, der har været stillet til rådighed til udlån; i andre tilfælde har det derimod — for at nævne et yderpunkt — kostet ca. 19 000 kr. mere end byggelånet at få de tilstrækkelige bygninger opført.

Da landbrugsministeren imidlertid i udvalget har stillet i udsigt, at han i den nærmeste fremtid vil fremsætte et lovforslag om ændringer i selve statshusmandsloven, ændringer, som formentlig også får indflydelse på de kommende års udlånslove, er man i udvalget blevet enig om at foreslå en forhøjelse på 1 000 kr. for alle satser i stedet for en forhøjelse på 2 000 kr. for lån til husmandsbrug og gartnerier. Dette forslag er tiltrådt af landbrugsministeren, og jeg skal på hele udvalgets vegne anbefale at stemme for ændringsforslagene og for lovforslagets endelige vedtagelse.

Oluf Pedersen: Jeg går ud fra, at man nu er nået til enighed under forudsætning af, at man tager statshusmandsloven op til revision. Det må vel indebære, at man er ved at blive klar over, at hele statsfinansieringsspørgsmålet må tages op.

Det er utvivlsomt sådan, at statsfinansieringen griber ind på renten, griber ind på omkostningerne og i meget høj grad med-

virker til, at det bliver dyrere at bygge statshusmandsbrug. Derfor vil jeg henstille til regeringen, at man i forbindelse med revisionen af statshusmandsloven tager statsfinansieringen op. Jeg anser denne finansieringsform, som vi desværre er kommet ind på, for en samfundsulykke. Selv om det har været så velment, har det været så slet.

Landbrugsministeren (Smørum): Jeg takker udvalget for den enstemmige indstilling om lovforslagets gennemførelse. Jeg er meget glad for, at det lykkes at få denne sag gennemført, før tinget tager juleferie, for det har stor betydning, at lånsøgerne får besked i god tid.

Jeg kan tiltræde de stillede ændringsforslag. Der er altså enighed i udvalget om, at samtlige de foreslåede lån nedsættes med 1 000 kr., således som der blev gjort rede for af udvalgets ordfører.

Hermed sluttede forhandlingen.

§§ 1-4

vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslaget i betænkningen

vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslaget uden for betænkningen (se sp. 1691)

vedtoges uden afstemning.

§ 5, således ændret,

vedtoges uden afstemning.

§§ 6-11

vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling
vedtoges uden afstemning.

Formanden: Lovforslaget går nu til fornyet behandling i udvalget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om udlån til arbejderboliger på landet.

(Første behandling findes i tidenden sp. 603, udvalgets betænkning i tillæg B. sp. 115).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer og spørgsmålet om dets overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Udvalgets ordfører (Bladt): Udvalget har afholdt fire møder. Forskellige spørgsmål, som udvalget har stillet til landbrugsministeren, er blevet skriftligt besvaret.

Blandt de spørgsmål, som udvalget har drøftet, er et fremsat ønske om nedsættelse af afdragstiden for byggelån. Efter de for udvalget foreliggende oplysninger er afdragstiden efter de gældende bestemmelser 101 år, hvilket fandtes at være urimeligt. Vi har drøftet dette spørgsmål i et samråd med ministeren, som har erklæret sig villig til at tage spørgsmålet op til nærmere overvejelse, så at der til næste efterår, når udlånsloven igen kommer til behandling, vil blive fremsat forslag om en afkortelse af lånets løbetid.

Som det fremgår af betænkningen, har udvalget også med landbrugsministeren drøftet spørgsmålet om ydelse af lån til opførelse af en arbejderbolig i sådanne tilfælde, hvor købesummen for byggegrunden ligger højere end de maksimumslån til jordkøb, som er fastsat i loven. Anledningen til, at dette spørgsmål blev rejst, var, at der i udvalget blev fremdraget et eksempel på, at en arbejder havde fået afslag på et andragende om byggelån med den begrundelse, at prisen for byggegrunden var for høj. Manden havde imidlertid ikke søgt om jordkøbslån, idet han selv havde købt og betalt grunden. Den højtærede landbrugsminister kunne tiltræde udvalgets opfattelse: at en højere pris for byggegrunden i sådanne tilfælde ikke måtte være en hindring for at opnå byggelån, når grunden er velegnet og købesummen må skønnes at være rimelig og arbejderen selv er i stand til at betale merprisen, uden at han behøver at søge jordkøbslån. Ministeren gjorde dog i denne forbindelse opmærksom på, at i medfør af de ændrede regler om ejerskifte, som gennemførtes i 1955, kan vedkommende i tilfælde af ejerskifte ikke altid forvente at få dækning for en sådan merpris.

Ved lovforslagets første behandling blev byggeomkostningerne omtalt af flere ordførere. Det har ikke været muligt inden for

en rimelig frist at få en fyldestgørende besvarelse om konstaterede stigninger i byggeomkostningerne i hvert af de tre sidst forløbne år, opdelt efter landsdele. Men ifølge det fra ministeren foreliggende svar har jordlovsudvalget fulgt den praksis i hvert af årene at godkende byggeomkostninger op til 110 pct. af de lån, som det i hvert enkelt tilfælde findes rimeligt at yde, idet man navnlig har taget hensyn til antallet af lånsøgerens børn. Endvidere har det været nødvendigt i visse amter på Sjælland og i Sønderjylland at tillade yderligere mindre overskridelser.

Udvalget har tiltrådt den forhøjelse på 1 000 kr. af byggelån, som indeholdes i lovforslagets § 5, således at det normale lån nu ikke må overstige 23 000 kr., men dog således, at der i særlige tilfælde — som hidtil — kan ydes yderligere 2 000 kr., altså i alt 25 000 kr.

Jeg kan på hele udvalgets vegne indstille det foreliggende lovforslag til vedtagelse uforandret.

Landbrugsministeren (Smørum): Jeg vil gerne takke udvalget, fordi man så hurtigt har behandlet denne sag, og jeg takker for den enstemmige indstilling om lovforslagets gennemførelse.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets §§ 1-8 og dets overgang til tredje behandling
vedtoges uden afstemning.

Formanden: Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse imod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om forlængelse af lov om erhvervsøkonomiske foranstaltninger, vareforsyning m. v.

(Første behandling findes i tidenden sp. 750, udvalgets betænkning i tillæg B. sp. 125).

Der var stillet 5 ændringsforslag i betænkningen.